

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Caput 3. Argumenta quæ evincunt, solam Ecclesiam Romanam esse
veram Christi Ecclesiam, in qua salus possit obtineri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

CAPUT III.

Argumenta quæ evincunt, Solam Ecclesiam Romanam esse veram Christi Ecclesiam, in qua salus possit obtineri.

ARGUMENTUM PRIMUM

Sola ostendit se potestatem suam à Christo derivare.

1. **I**lla sola est vera Christi Ecclesia, quæ ostendit se doctrinam & potestatem suam à Christo accepisse, & per continuam successionem ad nostra usque tempora perduxisse. Hac enim successione omnis vera & legitima possessio, ac potestas firmissimè probari, & sine dubitatione constare solet. Si quis autem illam destitutus, de possessione aut jure contendat cum eo, qui hanc successionem exhibere potest, non minùs explodetur, quam si quis hodie compareat homo peregrinus, qui se legitimum Anglicæ Coronæ Successorem proclamet, contra illam Familiam quæ continuam successionem se in legitima Regni hæreditate perennare demonstrat.

Hanc autem continuam à Christo & Apostolis ad nostra usque tempora successionem quo pacto reperies in Sectis illis, quæ à centum circiter annis emerferunt, ac sibi veræ Ecclesiæ uomen

nomen vindicarunt ? Quo modo in aliqua Ecclesia potestatem à Christo derivatam ostendes, quæ seipfam per mille quingentos post Christum annos Orbi ostendere non potuit ?

Cùm igitur hâc successione apertè careant Congregationes modernæ, solâ Lutheri, Calvini, aliorumque Recentiorum autoritate institutæ; carent etiam necessariò eorum Ministri *Jurisdictione* à Christo derivatâ in gubernanda ejus Ecclesia, carent ejus *Ordine* pro administratione Sacramentorum, carent ejus *Missione* pro Verbi Divini prædicatione, quam apertè requirit Apostolus ad Rom. 10. *Quomodo predicabunt nisi mittantur.* Nunquam enim ostendet ullus ex Sectis modò nominatis quâ autoritate, aut quo modo primùm missus fuerit Lutherus, aut Calvinus ad prædicandam doctrinam oppositam Ecclesiæ Romanæ, à qua sua tantum sponte defecerunt; aut ubi, aut quando potestatem illam à Christo acceperint.

2. Si dicant, se accepisse à Christo potestatem *extraordinariam* ad reformandam veterem, & instituendam novam Ecclesiam: Respondeo nulli prudenti posse sufficere, quòd Lutherus aut Calvinus id de se affirmet: omnes enim antiqui hæresiarchæ idem de se dudum testati sunt, nec ideò minùs hæretici fuerunt, & pro talibus etiam hoc tempore damnantur. Neesse est igitur suæ missionis clarum & apertum testimonium adducant: sine legitimo enim testimonio, ne quidem domum tuam alteri resignabis, quantò minùs Ecclesiam Dei, quam Christus à tot seculis aliis possidendam & gubernandam consignavit. Nec ipsi Apostoli pro Dei Ministris ab initio admissi sunt, nisi per apertum testimonium signorum ac miraculorum, quibus se à Christo missos

missos esse toti orbi manifestè comprobantur. An igitur ego cum salutis æternæ discrimine sine alio signo, aut testimonio, hos ut Ecclesiæ antiquæ reformatores, & animæ meæ in æternitatis itinere duces admittam, quos à Deo missos non fuisse clarâ ratione deprehendo?

3. Ex his ritè expensis hoc necessarium deducitur argumentum. Sola illa est Christi Ecclesiæ, quæ potest ostendere, se Christo & Apostolis ad hæc usque tempora continuò successisse. Sed sola superest Ecclesiæ Romana in qua possit illa successio ostendi: ergo &c. Iam enim probatum est, alias Sectas illâ successione penitè esse destitutas.

At in Romana Ecclesiæ, Presbyteri suum Ordinem, jurisdictionem, ac missionem accipiunt immediatè à suis Episcopis præsentibus, hi ab Episcopo sive Pontifice Romano, qui per continuam præcedentium Pontificum seriem, suam in Sede Petri successionem toti orbi apertè demonstrat. Hæc enim in publicis, & ubique patentibus temporum Annalibus tam luculentè omni ævo consignata exhibetur, quam ullum Regum jure successionis Regni sui thronum possidere. Imò illa Pontificum successio præ cæteris tantò majori pollet evidentiâ, quantò frequentiori omnium Gentium curâ ac studio universalis Ecclesiæ historia à tot tantisque Auctoribus, ac SS. Patribus conscripta, & ad posteritatem continuò transmissa reperitur. Nullus itaque est Ecclesiæ Romanæ Minister, qui Fidem populo & Sacramenta administrat, qui non possit potestatem, ac missionem suam continuâ serie ad Apostolos, ac Christum reducere, tanquam ad primum authorem ac fontem à quo illam derivavit. Sola igitur Romana potest esse vera & indubitata Christi Ecclesiæ.

4. Hoc

4. Hoc argumento veram Ecclesiam à Sectis alienis ipsi primitivæ Ecclesiæ Patres discernabant, ac imprimis S. Augustinus contra Epist. fundamenti: "Tener me in Ecclesia Catholica, ab ipsa Sede Petri Apostoli usque ad presentem Episcopum successio Sacerdotum. Accedit S. Hieron. epist. 2. ad Damasum. Hic inter tres partes scissa Ecclesia ad se rapere me festinat, ego interim clamo, qui Cathedræ Petri jungitur meus est. Idem disput. contra Luciferianos: "Brevem tibi apertumque animi mei sensum proferam, in illa permanendum esse Ecclesia, quæ ab Apostolis fundata usque in hanc diem perdurat.

Dilemmate inde confecto, modernum sectarium hoc modo premet. Argumentum illud S. Augustini, S. Hieronymi, & primorum Ecclesiæ Patrum contra hæreticos sui temporis, ex successione perpetua Prælatorum in sola Ecclesia Romana; vel rectè probat illos antiquos fuisse veros hæreticos, vel non. Si id non probat, errarunt ergo primi, summi que Doctores primitivæ Ecclesiæ; quod tamen ipsi Sectarii non admittunt. Si verò rectè probat illos fuisse hæreticos, idem prorsus convincit de sectariis nostri temporis, qui non magis possunt in sua secta ostendere perpetuam Prælatorum successionem, quam illi Hæretici, contra quos primi Patres hoc argumentum intorquebant.

Hujus successionis defectus Angliæ Ministros gravissimè remordet, qui sæpius postulati de legitima ordinatione Parkeri, qui primus post hæresim tanquam Archiepiscopus Cantuariensem Sedem occupavit; nec testes, nec tabulas, nec ullum derivati à Christo Ordinis, aut potestatis iudicium legitimum unquam proferre poterunt.

tuerunt. Quorum unus haud ita pridem quasi collabenti Ecclesiae humeros suppositurus, non antiquas tabulas, sed novas fabulas evulgavit, de Partero in quadam taberna per aliquos Romanae Ecclesiae Episcopos in Praefulem consecrato. Sed non defuit author Catholicus, Dublinensis nunc Praeful illustrissimus, qui calamo sua eruditione digno commentum illud aperte dissolvit, & ad vivum refecuit, uti attingemus infra tra. 3. c. ult.

ARGUMENTUM II.

*Ecclesia Christi est antiqua, omnes moderna
Secta sunt nova.*

I. **E**cclēsia Christi est antiqua, quia ab annis plusquam mille & sexcentis à Christo fundata est, & sic in omne tempus futurum stabilita, ut promiserit portas inferi contra eam nunquam praevalituras. Sed Ecclesia Lutheri & Calvinii est nova; Ergo haec non potest esse vera Christi Ecclesia. Minor clarè probatur. Quia possumus assignare ipsum locum, & tempus, quo recēter exorta est haeresis Lutherana, ante centum circiter annos, tempore Caroli V. Imperatoris, & Leonis X. Pontificis; & ostendere primum ejus authorem Martinum Lutherum, qui post quindecim saecula à constituta Christi Ecclesia comparuit, & ab antiqua Ecclesia sua spontè defecit, & Sectam Lutheranam, de qua nihil unquam antea auditum fuit, in Germania inchoavit. Sed haec sunt manifesta novitatis indicia, quae aperte demonstrant Sectam Lutheranam (& idem est de aliis novis) non posse dici

dici veram Christi Ecclesiam. Repugnat enim illam Sectam, quæ est nova, esse Ecclesiam Christi quæ est antiqua; originem habuisse à Luthero postremo sæculo, & tamen ante annos mille sexcentos à Christo institutam fuisse.

2. Si quis fortè prætendat Ecclesiam Lutheranam olim quidem extitisse, sed hæctenùs per 1500. annos ante Lutherum *occultam* latuisse. Responsio illa per se frivola hoc *Dilemmate* clarè refutatur. Religio Lutherana vel extitit ante Lutherum, vel non extitit. Si ante Lutherum extitit occulta, ut affirmas, non potuit esse vera Christi Ecclesia, quæ debuit semper esse conspicua, sicut civitas supra montem posita, sicut lucerna, sicut publicum tribunal ad quod jubemur confugere Matth. 23. *Si autem noluerit te audire, dic Ecclesia*; his enim Christus Ecclesiam suam similem esse declaravit. Si verò dicas ante Lutherum non extitisse, ergo est Religio novitia, ac proindè non potest esse Religio Christi, quam constat esse antiquam.

3. Sola itaque superest *Ecclesia Romana*, quæ initium Romæ sumpsit ab ipso Petro, cujus Sedem per suos Successores continuò possidet, cujus recens institutio, aut novus author nullo unquam loco, aut tempore post Petrum assignari potest, quæ sunt antiquæ & veræ Christi Ecclesiæ manifesta argumenta.

4. Hoc argumentum approbare coactus est ipse Lutherus, dum Zuinglianos recenter emergentes oppugnaret in epist. ad Ducem Borussiae, & habetur in ejus tom. 2. impresso Wittenbergæ fol. 362. *Periculofum, inquit, & terribile est, audire aliquid aut credere contra concors testimonium, fidem, & doctrinam totius sanctæ Christi Ecclesiæ, quæ jam supra mille quingen-*

300 annos per univcrsum orbem concorditer
statuit &c." Telum hoc ab antiquitate de-
sumptum, quod fortissimum agnoscit, quis non
videt contra ipsum Lutherum, aliosque horum
temporum Sectarios validissimè retorqueri?
Quomodò igitur ego salutem æternam, quæ
solum in antiqua Christi Ecclesia obtineri po-
test, inter novos horum temporum Sectarios
sperare potero? Hoc si expendas benè, non
poteris malè concludere.

ARGUMENTUM III.

*Alia omnes Sectæ docent Hæreses in primitiva
Ecclesia damnatas.*

1. **O**mnis illa Religio falsa est quæ continet
hæreses à Catholica & primitiva Eccle-
sia olim damnatas. Atqui modernæ Sectæ Lu-
theri, & Calvinii &c. continent hæreses à Ca-
tholica & primitiva Ecclesia olim damnatas.
Ergò eorum Religio debet esse falsa, & primiti-
væ Ecclesiæ contraria.

Minor hujus argumenti probatur primò: Quia
tam Lutherus quàm Calvinus docet, Bona ope-
ra non esse ad salutem necessaria, sed solam
fidem sufficere. Atqui hæc eadem fuit olim hæ-
resis Simonis Magi teste antiquissimo S. Irenæo
l. 2. cap. 20. & Eunomianorum olim ab Ecclesia
damnatorum circa annum Domini 360. teste S.
Augustino Hæresi 54.

2. Lutheri, & Calvinii doctrina est, Traditio-
nes esse rejiciendas, & solam Scripturam reci-
piendam. Eadem hæresis à primitiva Ecclesia
damnata est in Ario, Nestorio, Eutychete, &
Dioscoro,

Diofcoro, uti patet ex S. August. lib. 1. contra Maximum cap. 2. item ex Synodo 7. actione 1.

3. Tam Lutherus quam Calvinus negat Sacramentum Pœnitentiæ, & Confirmationis. Doctrina hæc tanquam hæretica in Novatianis olim ab Ecclesia proscripta est, teste antiquissimo Cypriano lib. 4. epist. 2.

4. Docet Lutherus & Calvinus Ecclesiam olim visibilem postea periisse, & illam in suo tantum cœtu existere. Fuit hæc quoque hæresis Donatistarum contra primitivam Ecclesiam, uti testatur August. lib. de unitate Ecclesiæ cap. 12.

5. Afferit uterque, venerationem Reliquiarum, Imaginum Christi, aut Sanctorum esse idolatriam. Idem asseruit Vigilantius hæreticus teste Hieronymo, & olim Iconomachi ab Ecclesia damnati, teste Cedreno & Nicephoro de Iconomachis.

6. Negat cum Lutero Calvinus, orandum esse pro defunctis, observandum jejunium Quadragesimale, aut aliud ab Ecclesia præscriptum. Idem negarunt olim Aëtiani hæretici, teste Epiphanio & August. de hæresib. cap. 33.

Quid igitur manifestius quam hæreses olim ab Ecclesia Christi damnatas, à Lutero & Calvino doceri, ac renovari? Et quidem plerasque ante tempora S. Augustini. Cum tamen ipsi fateantur veram & primævam Christi Ecclesiam, quæ eas hæreses damnavit, ab omni erroris suspitione immunem fuisse. Illas autem hæreses dum reprobat, necessariò omnes Sectas eandem doctrinam profitentes hæreticas esse declaravit.

Ex his autem cæterisque articulis à primitiva Ecclesia olim damnatis nullum omninò recipit Ecclesia Romana, aut unquam admisit, & quem-

vis admittere volentem à suo corpore refecuit. Depositum Fidei à Christo & Apostolis sibi traditum tam firmum & inviolatum semper retinuit, ut maluerit tam ab antiquis, quàm ab horum temporum Sectariis gravissima bella, rapinas bonorum, exilia, & mortem ipsam sustinere, quàm vel unicum articulum à primitiva Ecclesia damnatum admittere: uti hodie in Angliæ, Hollandiæ, & maximè in antiquissimis Hiberniæ Catholicis, tot calamitatibus hactenus laceratis, ante oculos videmus.

Ad hanc rationem vel unicam, si ferio lubeat reflectere, fieri non potest, quin hodiernas Sectas à vera Christi Ecclesia facile discernas. Quæcunque enim Secta deprehenditur hæresim vel unicam à vera Ecclesia olim damnatam admittere, tam implicat illam esse Ecclesiam Christi, quàm falsum esse verum, aut album esse nigrum. Sicut enim contra debitam Regi fidelitatem in uno puncto cum hoste conspirans, hoc ipso fit Regi rebellis, sic cum damnatis Hæreticis unico in errore consentiens, Deo fit inimicus ac perduellis, & extra salutis tramitem exul aberrat.

ARGUMENTUM IV.

*Communis omnium Gentium consensus pro
Fide Romana.*

Illa judicanda est vera Christi Ecclesia, quæ
1. per totum orbem recepta, & omnium gentium testimonio & consensu comprobata est, potius quàm illa, quæ exiguo spatio circumscripta, & à paucis admissa fuit. Quivis enim
aquis

æquus iudex non dubitabit adjudicare litem illi parti, quæ præ alia habet testes multò plures, & inter se omni tempore, & loco convenientes.

2. Atqui omnium gentium commune testimonium stat pro una & sola *Ecclesia Romana*, quæ proinde *Catholica* & universalis toto orbe nominatur. Nam quoad priora tempora, nullum est toto orbe regnum, nulla natio nobis cognita, in qua aliquando propagata & recepta non fuerit, aut propagari inceperit. Quin imò hoc tempore apud gentes de novo repertas publica extat Religionis Romanæ professio, templa, altaria, Missæ, cultus Imaginum &c. plerisque etiam locis in regnis Turcarum Catholici aliqui reperiuntur. In Europa Religionem Romanam publicè tuentur ac profitentur universa regna Hispaniæ, regnum Galliæ amplissimum, tota pœnè Germania, Polonia, Italia, maxima ex parte Belgicæ, neque exiguo fidelium numero per Angliam, & multò majori per Hiberniam, aliasque plures orbis partes diffeminata reperiuntur. Cum his si comparentur pauci Europæ anguli, qui Sectam Lutheranam, aut Calvinianam profitentur, unum pro millibus testem vix reperies. Solum enim regnum Britanniæ, cum Dania, Suecia, Hollandia, & aliquâ Germaniæ parte Sectam Lutheranam vel Calvinianam, eamque pluribus aliis Sectis immixtam complectitur. Quid exiguus ille numerus cum tota Europa comparatus? Quid cum Asia, Africa, America? Quarum incolæ, uti & regionum nunc in Europa infectarum, Religionem Romanam aliquando receperunt, & per multa sæcula suo testimonio, & sanguine comprobarunt.

3. Si igitur multitudinem testium eorum, qui in Religione Romana, toto orbe vixerunt, per

sedecimo

sedecim secula, conferam cum exiguo manipulo Lutheranorum vel Calvinianorum, qui tantum unius seculi spatio emerferunt in paucis Europæ Regionibus, non possum salvâ æquitate pro altera, quàm Religione Romanâ, ferre sententiam. Neque poterit supremus Judex in extremo judicio aliud pronunciare, quàm me justè ac sapienter egisse, quod communem & constantem orbis pœnè universi consensum, paucorum, ac malè inter se cohærentium hominum judicio, à reliquo orbe repudiato, prætulerim.

Vim hujus argumenti ipsâ experientiâ comprobari videmus, in integris legionibus ex militia, & nobilitate Anglicana, quorum plerique, dum ex domesticis errorum tenebris prodeunt ad publicam lucem Catholicæ Ecclesiæ in Belgio, Gallia, Hispania, facilè veram Romanæ Ecclesiæ Fidem agnoscunt, & profitentur. Uti non ita pridem apparuit in viris summo ingenio & judicio præditis, Comite de Bristol, Barone de Inchequin, & aliis nobilitate & famâ notissimis.

ARGUMENTUM V.

Nulla est certa Ecclesia Christi in mundo, si non sit Romana.

1. **C**ertum est veram Christi Ecclesiam in mundo reperiri, ut omnes fatemur: Atqui hoc certum non esset, si vera foret fides Sectæ Lutheranae aut Calvinianæ. Ergo illa est à veritate prorsus aliena.

2. Minor patet ex eo, quod Secta tam Lutherana, quàm Calviniana doceat veram Ecclesiam

fiam à Christo institutam potuisse deficere, & eam in Ecclesia Romana quæ ab initio fuit vera, actu defecisse, & nunc penes Sectam v. g. Lutheranam veram Ecclesiam permanere. Quod si verum est, posse deficere veram Christi Ecclesiam: Et tu asseras tuam Calvinianam, vel Lutheranam esse veram Christi Ecclesiam: ergo potuit etiam tua Lutherana & Calviniana deficere; ergo certum non est aliquam veram Christi Ecclesiam in mundo reperiri. Sicut enim asseris defecisse olim veram Christi Ecclesiam, ita nunc deficere potuit tua, neque certus esse potes quod actu non defecerit: nulla enim promissio Lutheranae vel Calvinianæ Ecclesiæ facta est, aut fieri potuit, supra veram Christi Ecclesiam.

Quod si dicas, tanrum posse deficere Ecclesiam Christi *visibilem*. Infero, ergo tibi non constat, an Ecclesia Calviniana vel Lutherana visibilis, quam profiteris, sit vera Christi Ecclesia.

3. Hic igitur aliud dici non potest, quàm Sectam Lutheranam, & Calvinianam manifestè falsam esse, & se evertere; dum docet Ecclesiam olim à Christo institutam potuisse aliquando deficere. Undè clare sequitur Ecclesiam Romanam, quam ipsi Sectarii admittunt primis 4. vel 5. sæculis, fuisse veram Christi Ecclesiam, non potuisse errare, & à vera fide deficere: alias enim jam non constaret, ullam in mundo existere veram Christi Ecclesiam.

ARGUMENTUM VI.

Si Ecclesia Romana non sit vera, vel perierunt in æternum Majores nostri, Martyres, Confessores &c. qui ante Lutherum per 12. sæcula vixerunt; vel certa est Fides Romanæ Ecclesiæ.

1. **S**I Secta Lutherana vel Calviniana vera esset Christi Religio, sequerentur ea quæ quivis, etiam Lutheranus vel Calvinianus, horret admittere. Ergo fateri debes Sectas illas tuo etiam judicio veritati repugnare.

2. Sequeretur enim ex doctrina Lutherana & Calviniana, Ecclesiam Romanam à vera Fide aberrare, adeòque impiam & sacrilegam esse. Ac proindè Christianos, qui vixerunt à tempore, quo aiunt defecisse Ecclesiam, nempe per integra duodecim sæcula ante Lutherum, in æternum periisse, ac omnes nostros, vestrosque Majores, qui per tot sæcula Ecclesiam tantùm Romanam agnoverunt à vera Fide & salute æterna excidisse. Nisi quis impiè fingat Christum permisisse, suam Ecclesiam visibilem per 12. sæcula invincibili veræ Fidei ignorantia altè sopitam jacere.

An ergò à Fide & salute aberrarunt passim omnes illi qui pro divino cultu in tota Europa, & reliquo orbe Christiano, tot Tempia, tot Cœnobia, tot Collegia, tot pietatis monumenta per duodecim sæcula summâ pietate, ac studio erexerunt? Qui sua bona, ac seipfos totâ vitâ divino obsequio manciparunt? Perierunt quotquot eo tempore vixerunt viri sanctitate ^{ac} mira-

miraculis toto orbe celebrati, Benedictus, Patricius, Bernardus, Dominicus, Franciscus, alii-
que Sancti innumeri, quorum virtus, & vita tot
cœlestibus prodigiis comprobata fuit. Perierunt
tot milliones Martyrum, qui pro tuenda Religio-
ne Romana contra tyrannos decertarunt, suum-
que sanguinem ac vitam profuderunt, nisi fortè
aliquos invincibilis ignorantia excusaverit? Hi
enim non aliam quam Ecclesiam Romanam ag-
noverunt, quam Lutherani & Calviniani impi-
am & sacrilegam esse profitentur.

3. Hinc sequeretur ulterius, Christum Eccle-
siam suam tanto labore & amore institutam, per
duodecim sæcula deseruisse; cui tamen dixit:
Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi:
Reliquisse illam sub impietate, & potestate Sa-
tanæ, cui tamen promisit; *Porta inferi non prava-
lebunt adversus eam.*

Frustrà igitur duodecim illis sæculis à Roma-
na Ecclesia prædicatum est toto orbe Christi
Evangelium; Frustrà tot Gentes à Paganismo
ad Ecclesiam Romanam conversæ: Frustrà fuere
tot sæculis Sacramenta, & alia salutis media à
Christo instituta: Frustrà fuit ipsa Christi Passio,
Mors, & Redemptio, donec tandem Lutherus
Ecclesiæ Romanæ Sacerdotium, & calibatam
deseruit, & ad connubia, omnemque carnis li-
bertatem provolvit, atque ita Ecclesiam pro-
lapsam restauravit, & viam cœli, quam Christus
dixit angustam, verbo & exemplo laxam, &
spatiosam fecit. Quis ratione præditus hæc non
ludicra, non insana, non merissima figmenta
judicabit?

4. Quòd si tandem dicas, Hæc nullo modo ad-
mittenda esse, ac potuisse semper Majores no-
stros etiam in Religione Romana salutem adipif-
ci;

66 Cap. 3. Arg. 7. Methodus declarandi
ci; necessarium erit te hoc modo ulterius ratio-
cinari:

Omnes omninò tam Catholici, quàm Sectarii fatentur, in Ecclesia Romana posse salutem obtineri: Omnes autem Catholici qui sunt maxima pars omnium Christianorum, omni tempore, & uno ore affirmant, me in Secta Lutherana vel Calviniana non posse salvari. Ergo, si volo esse certus & securus de salute æterna, debeo eligere Ecclesiam Romanam, in qua omnes fatentur, me posse salvari, non verò Lutheranam aut aliã, in qua maxima pars orbis Christiani absolutè negat salutem posse obtineri. Hoc argumento Henricus IV. Galliarum Rex, postquam apud suos Ministros rem Fidei diligenter examinasset, professus est, se ad Ecclesiam Romanam fuisse conversum, uti videre est apud Historiæ Gallicæ Scriptores.

ARGUMENTUM VII.

In sola Ecclesia Romana persistit gloria Miraculorum à Christo veræ Ecclesiæ promissa.

Miraculis Ecclesiæ Romanæ quasi conjuratione factâ novum bellum nuper indixit Stillingfletus in Anglia, Zuickerus in Hollandia, Danhaverus in Germania. Sed eorum imperum validè repressit, fregit, protrivit ex Anglia noster Worflæus, ex Germania Cornæus, alique germanæ fidei pugiles strenuissimi. Hic autem pro invicto miraculorum testimonio brevi methodo sic argumentaberis.

1. Christus eodem modo contulit veræ Ecclesiæ potestatem prædicandi Fidem, & operandi
Mira-

Miracula Mar. 16. v. 15. *Euntes in mundum universum prædicato Evangelium omni creatura. Et statim subdit: Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur, in nomine meo dæmonia ejicient.... super agros manus imponent, & benè habebunt &c.* Sed in Ecclesia Christi hoc tempore perseverat potestas prædicandi fidem: Ergo etiam virtus operandi miracula. Cùm enim absque ulla temporis limitatione fuerit hoc privilegium veræ Ecclesiæ concessum, sine ratione asseritur illi jam ereptum esse, cùm nullo modo ostendi possit quo modo, aut quo tempore fuerit revocatum, imò assidua tot miraculorum experientia comprobet, potestatem illam adhuc in Ecclesia Christi perseverare.

2. Ex his porro conficitur hoc argumentum cuius sanæ mentis homini manifestum. Miracula ab initio indicarunt veram Christi Ecclesiam, & Christus promisit ea in sua Ecclesia permanens, ut jam ostensum est. Atqui miracula in sola cernuntur Ecclesia Romana: Ergò hæc solâ est vera Ecclesia Christi. Aliàs nulla in terris dabitur Christi Ecclesia: cùm nulla prorsus alia Secta possit illam miraculorum gloriam sibi vindicare.

3. Frustrâ autem ex odio Religionis Romanæ cum Sectariis illis, hanc miraculorum gloriam non Deo, sed dæmoni adscribes: sic enim Judæi olim Christi miracula calumniabantur; in *Beelzebub Principe dæmoniorum ejicit dæmonia*; quæ tamen constat fuisse vera miracula, & signa Fidei certissima. Deindè innumera Ecclesiæ Romanæ miracula omnem dæmonis potestatem longissimè excedunt, ut mortuos ad vitam excitare, morbos incurabiles momentò curare, cæcis visum, surdis auditum, claudis incessum restituerent.

stituerè. Uti non ita pridem coram multis testibus factum constat Casaraugustæ in Ioanne Pellicero Aragonio viro notissimo, cui integra tibia dudum amputata divinâ virtute subito restituta est. Mortuos à S. Martino, & à S. Dominico tres, à S. Xaverio supra viginti, ab aliis nostro ævo plurimos vitæ restitutos, iis testimoniis comprobatum invenies, quibus nihil potest esse in rebus humanis certius aut evidentius. Teste autem D. Augustino l. 22. de Civit. c. 5. miraculum vel unicum, quod constat à Deo factum, ad certissimum veræ Fidei testimonium sufficere debet.

Ad hæc frivola prorsus sunt Doctoris Stillingtoni responsa, Miracula scilicet hæc esse longinqua, intervallo temporum, & locorum multas cudi fabulas, multos crescere rumores, multa hominibus credulis imponi. Et ad tibiam illam Joanni Pellicero, publico prodigio restitutam, sufficit illi per ludibrium reponere, Isto intervallo loci, & temporis quo fama hujus prætensi miraculi ex Hispania in Angliam transibat, facile potuisse Pelliceri stipitem ligneum in tibiam excrescere. At si liceat hujusmodi facta publica, & severo iudicio subjecta, & juratis testibus comprobata, unius Stillingtoni inani ludibrio in figmenta convertere, videat quæso, ne suum quoque nomen, & personam, & titulum, ut inanes fabulas, & popularis auræ fumos posteris transmittat. Quæro enim, si illius iudicio insistas, quis hominum post pauculos annos credet extitisse Doctorem Stillingtonum, in Academia Cantabrigensi studuisse, legitimè examinatum fuisse, Doctoris lauream consecutum esse? Dicam ego, dicent posterius, hunc Doctoratus gradum, quamvis publicis tabulis & testi-
bus

bus consignatum, solo populi rumore Stillingfleet accrevisse. At, inquis, testimonium de patratō miraculo res est supra naturam posita. Erras, mi Doctor; miraculum quidem ipsum naturæ vires excedit, prodigium verò jam patratum oculis intueri, manibus palpare, juramento testari, autoritate publicâ & indubitâ consignare, hæc nihil habent præter consuetas naturæ leges, & normam communem, quâ solent res gestæ certâ fide comprobari. Mirum in re tam aperta halucinari hominem, qui cupit in Doctorum numero celebrari. Sed illi novum non est, pro solidis argumentis, inanes jocos, & facetias venditare.

Ne verò ad labefactandum hæc miracula ad Dæmonis opem iterum confugiat Adversarius, illum breviter interrogo: Si ad fallendos homines Dæmon operetur miracula in Ecclesia Romana; an id faciat potestate divinâ, an virtute propriâ? Non potestate divinâ, quia si Religio Romana sit falsa, non potest Deus illam miraculorum testimonio tamquam suo sigillo comprobare: Hoc enim esset Deum falsæ doctrinæ subscribere, atque ita homines in fraudem inducere. Non etiam propriâ dæmonis virtute ad homines fallendos: quia sic dæmon multò magis operaretur miracula pro Secta Turcarum & Judæorum, ut in eam magno suo lucro homines induceret. Ergò miraculorum gloria in sola Romana Ecclesia perseverans à solo Deo procedere potest, ut hoc signo & testimonio, uti olim, ita hoc tempore, veram Ecclesiam hominibus demonstraret.

5. Et verò ut in ea invenienda homines essent inexcusabiles, extare voluit quædam miracula publica, & perpetua, & omnibus facillè conspicua,

spicua, si Angli, & Batavi eâ curâ, quâ opes, & merces peregrinas, veræ Fidei testimonium inquirerent. Reperirent in Italia, & in ipso Religionis Romanæ gremio domus Lauretana miraculum publicum, & omnibus scire volentibus perpetuò conspicuum. Neapoli ampullam sanguinis S. Januarii Martyris, qui in præsentia Corporis constitutus miraculosè ebullit. Compostellæ in Hispania reliquias S. Jacobi ob probatissima in dies miracula à toto orbe Christiano frequentatas. Ut præteream in Belgio Virginem Aspicollensem, Hallensem, & alia ejusmodi loca manifestis Dei miraculis continuò illustrata, ex quibus Ecclesiæ Romanæ Adversarii redduntur prorsus inexcusabiles.

Postremò, quantum ponderis habeant Miracula ad demonstrandum veram Ecclesiam, ipsi Adversarii suo calculo sapius comprobant. Quid enim? Si nostri, aut superioris ævi miraculis nihil tribuendum, quid Lutheri artes, quid Calvinii fraudes in illis fabricandis tanto studio insudarunt?

Nota est apud Staphylum, qui actioni interfuit, & testatam reliquit, *Libro* qui inscribitur *Absoluta responsio*, historia Lutheri, qui ut à miraculi testimonio, Prophetæ à Deo missi sibi nomen usurparet, faminam à dæmone possessam Dei nomine à se liberandam multò apparatu suscepit. Sed post ingeminatos clamores, & irrita conamina, tandem ipse à dæmone in eas angustias redactus fuit, ut ab eo congressu validiorem dæmonis insultum vix vivus evaserit.

Tantam tamen in miraculis vim agnovit, ut non dubitaverit ab illis iterum, iterumque aliquod suæ doctrinæ præsidium emendicare, de tota Ecclesia suo judicio triumphaturus, si vel
unicum

unicum impetrasset. Itaque teste Cochlæo in
vita Lutheri, dum quendam nomine Nefenum
in Albi submersum comperisset, spei plenus ac-
currit, preces prolixas ingeminat, sed nihil pro-
ficit, sacra carmina de mortui auribus infusur-
rat, sed & hæc furdo canit. Denique cum nihil
intentatum relinqueret, ut cadaveri vocem ali-
quam aut motum extunderet, non aliud quàm
spectantium risum, & opprobria impetravit,
qui in hoc Martini facinore, nullum nisi teme-
ritatis, & audaciæ prodigium spectavêre.

Alia his similia, nec dissimili euentu, tentarunt
alii Lutheri asseclæ apud Cochlæum ad annum
1533. qui ut se veridicos Prophetas populo pro-
barent, diem extremi iudicii à se designatum
præ foribus adesse prænuñciarunt. His Prophetis
creduli nimis agricolæ serere & arare desierunt,
sed & vivere brevi desuissent, nisi inani expecta-
tione tandem edocti, in ministris suis vanos va-
tes agnovissent.

Neque his cedunt artes & machinamenta
Calvini, qui in hoc erat sedulo intentus, ut ali-
quo patrati miraculi testimonio doctrinæ suæ
fidem conciliaret. Rem sic aggressus est, teste
Bolsæco in vita Calvini cap. 13. Vir inops Bru-
læus nomine cum uxore Ostuno Genevam de-
migrat, à Calvino inopiæ suæ subsidium postu-
lat, annuit perbenigne, si illi vicissim in ador-
nanda quadam miraculi specie operam suam, &
fidem commodarent. Brulæus, ut jubetur, mor-
bum simulat, Ministri pro concione agrum po-
puli precibus commendant. Paulo post miser
ille, ut prius ægri, ita nunc defuncti personam
induit. Monetur Calvinus, & quasi rei ignarus
cum amicorum caterua ad defuncti domum di-
vertit, ubi cum Brulæi uxor ploratu ac lachrymis
sceni-

scenicum hoc funus egregiè adornasset, Calvinus in genua provolutus, & fufis ad Deum precibus rogat, in testimonium suæ doctrinæ defunctum hunc ad vitam suscitari; atque apprehensâ ejus manu, altâ voce iterum iterumque imperat ut sese erigat, & ad vitam redeat. At ecce novum miraculi genus, qui se mortuum simulavit, jam verè mortuus reperitur, quo viso uxor attonita, & in serias lachrymas & querelas effusa, infaustas Calvini technas omnibus ex ordine reseravit. Interea remansit mulier infelix sine viro, & Calvinus infeliciores sine miraculo.

ARGUMENTUM VIII.

Sola Ecclesia Romana habet infallibilem Fidei Regulam, & decisionem controversiarum.

1. **V**era Christi Ecclesia debet habere infallibilem fidei suæ Regulam, quâ possit dirimere controversias in Negotio Religionis frequenter emergentes, ac sententiæ à se prolatae rationem, ac fundamentum assignare, in quo possit intellectus certò & securè acquiescere. Nam sine tali Regula & Judice controversiarum omnia erunt incerta, ac plena litibus interminatis: adeoque talis Religio non erit vera Religio, quæ debet esse rerum omnium certissima.

2. Atqui Ecclesia Lutherana & Calviniana nullam possunt talem suæ fidei Regulam exhibere, potest autem Ecclesia Romana. Ergo hæc sola potest esse vera Christi Ecclesia.

3. Minor probatur, quia talis Regula non potest

rest esse sola Scriptura, aut Spiritus privatus, aut alia, quæ à modernis sectariis prætenduntur, ut de singulis, in sequentibus ostendemus: hic enim agitur de ipso veræ Ecclesiæ fundamento, sine quo ejus fidem nutare, ac corruere necesse est.

Atque eadem operâ dissolventur objectiones & effugia, quibus sectarii contra claram veritatis lucem hæctenus demonstratam se miserè involvi patiuntur.

CAPUT IV.

Ossenditur solam Scripturam non esse Regulam Fidei, aut judicem controversiarum.

1. **P** Robatur primò: Si sola Scriptura sufficeret pro Regula fidei & iudice controversiarum, sic pronuntiaret sententiam decisivam, ut litigantes clarè intelligerent pro qua parte stet Scripturæ sententia, ejusque iudicio acquiescerent: Sed hoc sola Scriptura præstare non potest: Ergo non est sufficiens regula aut iudex pro dirimendis fidei controversiis.

Minor apertè patet vel ex eo, quod ipsi Lutherani & Calvinistæ de variis fidei articulis, ut de reali Christi præsentia, de Baptismo parvulorum &c. multis annis inter se contendunt, & ad mentem Scripturæ magno studio utrimque recurrant. Et tamen hæctenus neutra pars sententiam decisivam contra se latam esse agnoscit, sed pergunt adhuc eo, quo cæperunt, ardore & incertitudine auctoritatem Scripturæ sibi utrimque vindicare, & pergunt usque in diem iudicii, si pro declarando Scripturæ sensu, de

D

quo